

Socialnämnden

Riktlinje för avvikelshantering enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Förslag till beslut

- Socialnämnden antar Riktlinje för avvikelshantering enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Sammanfattning

Process och riktlinje för socialförvaltningens arbete med avvikelser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har utarbetats utifrån lagkrav och uppmärksammade behov inom organisationen. Styrdokumentet innehåller tydlig beskrivning av förvaltningens ansvarsfördelning och uppdrag i arbetet med avvikelser enligt SoL/LSS.

Ärendebeskrivning

Process och riktlinje har beretts av förvaltningens Kvalitets- och utvecklingsavdelning i samverkan med representanter från avdelningarna Hemtjänst, Individ- och familjeomsorg, Myndighetsavdelningen, Omsorg om personer med funktionsnedsättning och Särskilt boende samt genom inhämtande av yttrande från förvaltningsledningen.

Ärendet

Alla medarbetare inom socialförvaltningen ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet. En händelse som inte överensstämmer med rutin och/eller avviker från förväntat händelseförlopp är en avvikelse. Hantering av inträffade avvikelser är en lagstadgad och betydande del i det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet.

Enligt 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS är den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten eller i verksamhet enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade skyldiga att rapportera om han eller hon uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig

risk för missförhållande som rör den som får, eller kan komma i fråga för, insatser inom verksamheten. Den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS är skyldig att utreda dessa rapporter enligt 14 kap. 6 § SoL och 24 e § LSS. I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (5 kap. 4 och 5 §§ SOSFS 2011:9) finns påminnelser om dessa lagreglerade skyldigheter.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah (SOSFS 2011:5) reglerar bestämmelser om lex Sarah, utredningsförfarandet och anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). I 7 kap. 1 § SOSFS 2011:5 återfinns att:

”den nämnd som har ansvar för verksamhet inom socialtjänsten eller enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade, Statens institutionsstyrelse och den som yrkesmässigt bedriver enskild verksamhet ska fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras. Rutiner ska även fastställas för hur skyldigheten att anmäla allvarliga missförhållanden och risk för allvarliga missförhållanden ska fullgöras. Rutinerna ska dokumenteras”.

Vidare återfinns allmänna råd om vad som bör framgå av rutinerna (SOSFS 2011:5). Föreskrifterna och de allmänna råden har legat till grund för riktlinjens uppbyggnad och innehåll.

Riktlinjens innehåll

- Bakgrund och syfte
- Definition av avvikelser enligt SoL/LSS
- Rapporteringsskyldigheten
- Förvaltningens process med ansvarsfördelning
- Åtgärder
- Jäv

Riktlinjen har två bilagor som kan användas som stöd vid utredning av avvikelse/missförhållande enligt lex Sarah.

Bedömning

Socialförvaltningen bedömer att Riktlinje för avvikelshantering enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) tydliggör förvaltningens uppdrag och ansvarsfördelning i enlighet med lagkrav. Vidare bedöms riktlinjen tydliggöra förvaltningens arbete med avvikelshantering enligt SoL/LSS, vilket kan underlätta till exempel introduktionen av nyanställda i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete.

Riktlinjen bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser på sikt, inledningsvis krävs resurser i form av tidsåtgång hos befintlig personal för arbete med implementering av riktlinjen.

Förvaltningen bedömer att ärendet inte innebär några konsekvenser utifrån ett jämställdhetsperspektiv eller utifrån ett landsbygdsperspektiv. Avvikelshantering syftar till att skydda den enskilde som är aktuell inom

socialförvaltningens verksamheter från att fara illa och att säkerställa att hen får insatser av god kvalitet, oavsett könstillhörighet eller boendeort.

Beslutsunderlag

Riktlinje Avvikelsehantering enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS)

Process förvaltningens avvikelsehantering SoL LSS

Bilaga 1. Mall för stöd vid utredning enligt lex Sarah

Bilaga 2. Riskmatris – stöd för bedömning allvarlighetsgrad

SOSFS 2011:5 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah,

[Senaste version av SOSFS 2011:5 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah - Socialstyrelsen](#)

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Öystein Berge, kvalitetschef socialförvaltningen

Jane Sandberg, enhetschef Rekryterings- och bemanningsenheten

Carina Söderström, avdelningschef Hemsjukvård

Magnus Björk, avdelningschef Hemtjänst

Setareh Abdollahi, enhetschef Hälsöfrämjande enheten

Hanna Ogestad, avdelningschef Individ- och familjeomsorg

Therése Thomsson, avdelningschef Myndighetsavdelningen

Anna Lena Pettersson, avdelningschef Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Marit Lindgren, avdelningschef Särskilt boende

Kristina Pajuäär, enhetschef administrativa avdelningen

Roger Nilsson, avdelningschef HR